

datum in procedure: 24 april 2002

datum aanwijzing: 21 februari 2007

errata:

TOELICHTING

bij het besluit tot aanwijzing van
het beschermde stadsgezicht

Coevorden, Centrum Noord,

gemeente Coevorden

ex artikel 35 Monumentenwet 1988

Voormalige Rijks Hogere Burgerschool (foto gem. Coevorden, 2000)

COEVORDEN, CENTRUM NOORD

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zijn bevoegd om gezamenlijk beschermde stads- en dorpsgezichten aan te wijzen. Het rechtsgevolg van de aanwijzing is dat de gemeenteraad ter bescherming van een stads-of dorpsgezicht een bestemmingsplan, als bedoeld in de Wet op de Ruimtelijk Ordening, vast moet stellen. In die zin kan de aanwijzing tevens een stimulans betekenen voor een te voeren ruimtelijk kwaliteitsbeleid.

In totaal zijn er in Nederland meer dan 300 beschermde stads- en dorpsgezichten met een geschiedenis die teruggaat tot vóór het jaar 1850. In het kader van het Monumenten Inventarisatie Project is ook de stedenbouw uit de periode 1850 - 1940 landelijk geïnventariseerd. Het besluit tot aanwijzing van Coevorden, Centrum Noord als beschermd stadsgezicht vloeit voort uit deze inventarisatie.

Inleiding

Coevorden is ontstaan op de plaats waar enkele beken samenvloeden in de Kleine Vecht, op de handelsroute Stavoren-Bentheim-Keulen. De plaats bezette destijds een strategisch belangrijk punt; alleen via Steenwijk en Coevorden was het mogelijk de Friese gewesten te bereiken over de weinige begaanbare wegen die tussen de toentertijd uitgestrekte veenmoerassen liepen. Wegens deze strategische ligging is in en rondom deze nederzetting menige strijd gevoerd. Dit leidde ertoe dat in 1592 de stad onder aanvoering van prins Maurits en graaf Willem Lodewijk ingrijpend werd veranderd tot een vesting- en garnizoenstad.

De status garnizoenstad (en daarmee de aanduiding vestingstad) werd opgeheven in 1854 en rond 1870 werd met de afbraak van de poorten en de slechting van de wallen begonnen naar een ontwerp van F.W. van Gendt (Ingenieur voor de ontmanteling van Vestingswerken uit Arnhem). Deze werkzaamheden en de aanleg van een nieuw stratenpatroon namen vele jaren in beslag (van 1869, het jaar van het eerste ontwerp van Van Gendt, tot rond 1920) en daardoor zijn de verschillende onderdelen steeds op een andere wijze uitgevoerd. Het plan van Van Gendt diende als onderlegger, de uitvoering daarvan toont als het ware een staalkaart van ontwerpopvattingen. Het gebied Centrum Noord toont die verschillende aspecten. Voor Coevorden is dit het enige gebied waar het plan van Van Gendt op herkenbare wijze is uitgevoerd en bewaard is gebleven. De beschermenswaardige ruimtelijke karakteristiek is gebaseerd op de handhaving van restanten van de oude vestingstructuur, de dominerende vroeg-20ste-eeuwse groenaanleg, de villa-achtige aanleg met typerende vroeg-20ste-eeuwse bebouwing, de singelstructuur met het vroeg-20ste-eeuwse bebouwingspatroon alsmede de verbindingsas met het centrum bestaande uit een bebouwingswand en een op de haven gerichte functionele ontwikkeling.

Ontstaan en ontwikkeling

In de 11de eeuw kreeg de bisschop van Utrecht de grafelijke macht over onder meer Drenthe en Friesland. De door veenmoerassen begrensde Friese gewesten en Drenthe waren vanuit het oosten en zuiden alleen via smalle passages ter hoogte van het latere Coevorden toegankelijk. Vandaar dat op dit strategisch belangrijke punt vermoedelijk tijdens de eerste helft van de 12de eeuw een kasteel gebouwd werd. Een eerste vermelding van Coevorden dateert uit 1148 in een akte van het Klooster van Corvey (Westfalen) waarmee pachtgelden werden geregeld. Wanneer de plaats officiële stadsrechten kreeg is niet bekend, maar uit een stadsbrief uit 1407 blijkt dat er toen al een bestuur van schepenen bestond.

In 1592 kwam Coevorden in handen van de Staatse troepen onder aanvoering van prins Maurits en graaf Willem Lodewijk van Nassau en werd in de daarop volgende jaren ingrijpend versterkt tot een vesting- en garnizoenstad. De aanleg berust op plannen van Paulus Simonsz. (vestingbouwkundige uit Bolsward). De aanleg duurde van 1597 tot 1607. "De aanleg bestond als toen uit een gebastioneerde zevenhoek volgens Marolois (Opm. Samuel Marolois schreef een boek getiteld *Fortificatie Dat is Sterktebehooving*; Amsterdam 1628) met faussebraye (onderwal), zeven kleine ravelijnen en halve manen voor de bastions benevens eene smalle bedekte weg en glacis alles met kapitale en voor-gracht omgeven terwijl het Kasteel met vijf bastions en eene gracht aan de stadszijde was voorzien, dezelve werd als toen voor een der sterkste plaatsen van den lande gehouden" (citaat uit het Garnizoensboek Coevorden 1845-1858; R.A.D. 149 invnr. 20).

Tijdens de Munsterse oorlogen (1666 - 1675) kwam Coevorden in handen van de Munsterse bisschop Bernard van Galen. Dat duurde tot 1672. Na herovering moesten de verdedigingswerken worden verbeterd, dit gebeurde onder leiding van Menno van Coehoorn. Het Garnizoensboek Coevorden beschrijft de aanpassingen: "door de facis der bastions tot op de faussebraye voorwaards te schuiven, de faussebraye der courlines agterwaards met de hoogere wal te vereenigen en de dubbele flanken door denzelver rigting op de defensielijnen enigszins te wijzigen, te behouden, voorts door het supprimeren der halve manen voor de Bastions en het daarmede vergrooten der Ravelijnen, van der door de aanleg eener spatieuse bedekte weg met inspringende wapenplaatsen en het uitbreiden der glacis door het graven

eener bredere voorgracht en het afkaren der voorgelegene landen rondom dezelve en eindelijk door den aanleg van het fortverlaat, terwijl de aarden wal rondom het Kasteel werd geslecht en daarmede de gracht gedeeltelijk aangevuld en de binnenruimte van de stad aangehoogd".

De 19de eeuw bracht een grote ommezwaai. Het ging niet goed met de vestingstad. In 1806 drongen burgers uit Coevorden er bij het gemeentebestuur op aan om moeite te doen het garnizoen te vergroten (op dat moment slechts iets meer dan 50 manschappen) om zodoende de welvaart van de stad te versterken. Het mocht niet baten. Het proces van de ontmanteling was begonnen. In 1818 werd bij Koninklijk Besluit van 28 februari het geldelijk beheer van de vestingwerken ondergebracht bij de Administratie der Domeinen. Bij machtiging van het Ministerie van Oorlog (23 december 1850) werden veel gronden ter verpachting overgegeven aan Domeinen. De betekenis van de vestingsteden slonk en uiteindelijk werd Coevorden in 1854 als vestingstad opgeheven. De gebouwen en terreinen gingen over naar Domeinen. Het aanbod van de gemeente om de ontmanteling zelf ter hand te nemen, werd door het rijk afgewezen. Men wilde een geleidelijke afbraak waarmee pas in 1870 werd begonnen, de laatste handelingen dateren van rond 1920.

Plan Van Gendt

Het plan voor de slechting van de vesting Coevorden was afkomstig van de Ingenieur voor de ontmanteling van Vestingwerken, F.W. van Gendt. Uitgangspunten voor Van Gendt waren:

- Een goede organisatie van de waterhuishouding. Daarom bleef de buitengracht behouden en werd er 'ene communicatie met de haven voorgesteld'.
 - Een verbeterde ontsluiting van de stad (maar dat betekende niet dat er nieuwe wegen op kosten van de staat verwacht mochten worden).
- Van Gendt trachtte verder zowel de belangen van de staat als van de gemeente in de gaten te houden.
- Op 3 april 1869 kwam het eerste plan bij de gemeente binnen (*zie afb. 2*). Met dit plan werd de toon van de veranderingen bepaald waarbij opvalt dat de structuur van de oorspronkelijke vesting nog redelijk goed herkenbaar is aan het radiale stratenpatroon, aan restanten van de grachtstructuur en aan enkele resterende bouwwerken (met name de kwaliteit van dit patroon en

de daaraan gelegen verticale en vrij smalle gevels hebben ertoe geleid dat het bestemmingsplan Binnenstad Coevorden (1982) werd uitgebreid met een Architectonisch plan).

De uitvoering van het plan Van Gendt werd in zeven stappen gerealiseerd in opdracht van het Ministerie van Financiën. Voor het te beschermen gebied, dat globaal het deel tussen de bastions Stad en Land en Holland omvat, zijn het derde en zevende bestek van belang (bestek nummers 4 en 5 zijn niet gevonden in het gemeentearchief). Met het in 1875 gepresenteerde derde bestek werd met betrekking tot het gebied het bastion Holland geslecht. Het zevende bestek, uit 1886, omvatte het slechten van de ravelijn Gelderland-Holland, het dempen van de daarvoor gelegen opengebleven grachtdelen en het aanleggen van een weg tot verbinding van de buitensingel met de weg langs het Stieljeskanaal. Bij dit bestek is dus sprake van een buitensingel. Deze buitensingel die op de plaats ligt van de voormalige binnengracht, is mogelijk uitgevoerd met de besteknummers 4 of 5, maar in ieder geval is er al bij het ontwerpplan van Van Gendt sprake van. De singel is later gedoopt tot Van Heutszingsingel en werd dus met het bestek van 1886 verlengd met de Van der Lelysingel.

Door de aanleg van de singel moest ook de verbinding met het centrum worden verbeterd. Daarvoor werd de straat het Kasteel verlengd met de Meindert van der Thijnsingel.

Nadere invullingen kwamen in de loop der jaren klaar. Zo werd in 1907 een belangrijke karakteristiek toegevoegd en wel het Van Heutszpark, gelegen op een deel van de voormalige enveloppe (extra omwalling). Het ontwerp hiervoor werd geleverd door J. Vroom (De Punt). Het plan omvatte een aanleg met een typisch villa-achtig bebouwingspatroon waarbinnen enkele nieuwe functies, zoals een watertoren en een Rijks Hogere Burgerschool, een prominente plaats verkregen.

In 1911 worden plannen gemaakt om de noordoostelijke flank van de enveloppe ook als park in te richten. De woningspecteur, W.G. Schuylenburg, adviseerde de gemeente om de noordkant beter te beplanten tegen toetreding van de noordenwind, aansluitend daarop een plantsoen met wandelwegen aan te leggen, en "op de juiste plaatsen de thans bestaande gelegenheden voor het genieten van schoone vergezichten, te behouden". Tevens stelde hij dat het bestaande park verbeterd diende te worden en hij adviseerde het ontwerp door L. Springer uit te laten voeren.

Vier jaar later, in 1915, blijkt Springer inderdaad het ontwerp te hebben geleverd voor dit deel van het park. Het gedeelte is in een Engelse landschapstijl ingericht met een kronkelend padenpatroon over een licht glooiend terrein.

De gronden tussen de Van der Lelysingel en het park werden aanvankelijk nog door Domeinen vastgehouden, maar rond 1920 mochten er dan woningen op worden gebouwd. Het werd een rij dubbele woningen die gebouwd werden in opdracht van de Woningbouwvereniging de Eendracht.

Huidig ruimtelijk karakter

De historisch-ruimtelijke structuur van het gebied Centrum Noord wordt bepaald door het plan van Van Gendt voor de ontmanteling van de vesting Coevorden. Daarmee is dit gebied als enig onderdeel van het plan ook nu nog herkenbaar aanwezig. De ontwikkeling en realisering van het plan Van Gendt beslaat de jaren '70 en '80 van de 19de eeuw, terwijl de invulling met bebouwing en de inrichting van het gebied zich nog gedurende een aantal decennia daarna voortzet. Uit het laat-19de-eeuwse ontmantelingsplan gecombineerd met de karakteristieke vroeg-20ste-eeuwse bebouwing is er zo een staalkaart van samenhangende waardevolle stedenbouw en architectuur uit die periode ontstaan.

De verschillende structuurbepalende elementen zijn als volgt te karakteriseren:

Allereerst is er het oudste structuurbepalende element dat te maken heeft met de vestingstructuur. Deze restanten van de vestingstructuur omvatten vooral de voormalige buitengracht die nu opgenomen is in de parkaanleg aan de noordrand van de oude binnenstad. Kenmerkend voor deze gracht is het regelmatige, meanderende beloop dat op herkenbare wijze voorvloeit uit de ligging van de verdwenen vestigwerken. De overgang naar het vroegere landschap aan de buitenzijde van de stadsgracht is behouden gebleven door een groenaanleg met meer of minder open, vlakke terreinen en doorzichten van en naar de voormalige vestingwal.

Een tweede structuurbepalend element is de parkaanleg tussen de voormalige buitengracht en de Van Heutsz- en Van der Lelysingel. Een belangrijke ruimtelijke karakteristiek is de dichte en overwegend hoge opgaande

beplanting van het park aan de binnenzijde van de gracht in contrast met de meer open gebieden ten noorden ervan, waardoor de herkenbaarheid van de voormalige vestingstructuur wordt versterkt. Aan de westzijde van het gebied is dit contrast verzwakt, met name door bebouwing dicht op de zuidelijke grachtsoever.

Het oudste gedeelte van de parkzone maakt onderdeel uit van de villa-achtige aanleg of twewel het Van Heutszpark. De aanleg hiervan is deels op de gronden van de stervormige buitenwal gerealiseerd en dat is ook afleidbaar uit de manier waarop het stratenplan is geprojecteerd. Een dergelijke aanleg komt meestal in iets royelere vorm, in meer voormalige vestingsteden voor. Een bijzondere meerwaarde bij Coevorden wordt verkregen doordat hier enkele opvallende gebouwen, zoals een markant geplaatste watertoren en een school, in het plan zijn opgenomen.

De diverse straten in dit gebied ondersteunen het villaparkkarakter, maar bezitten elk een eigen ruimtelijke opbouw. De Churchillaan kent een bochtig en min of meer informeel beloop met een bijpassend simpel en asymmetrisch opgebouwd dwarsprofiel; de straatruimte wordt op een losse wijze begrensd door beplanting, hagen en enkele en dubbele villa's op ruime, groene kavels. Het Van Heutszpark toont een vergelijkbaar beeld met vrijstaande panden en veel groen aan de gebogen straatruimte. Een meer formele karakteristiek heeft de watertoren die als een herkenningpunt is geplaatst op de verbindingsweg naar het gebied dat buiten de gracht is gelegen. De Wethouder Rooslaan heeft een strak, recht beloop en vormt een as die nadrukkelijk gericht is op het schoolgebouw. De symmetrische straatruimte met een strook ondiepe voortuinen is hard begrensd door relatief dichtbebouwde, rechte gevellijnen met woningen daterend uit diverse perioden, waarbij vooral de markante hoekpanden bij de Van Heutszsingel opvallen.

Het jongere oostelijke deel van het park is aangelegd in 1915 door L. Springer en omvat een in landschapstijl aangelegd park met een kronkelend padenpatroon over een licht glooiend terrein. Ook hierbij is de stervormige buitenwal van de oude vesting opgenomen in de parkaanleg. Op één heuvel is een rustiek aangelegde fonteingrot aangelegd waarvan niet duidelijk is of die aan Springer moet worden toegeschreven. Ook is op het terrein rond 1935 een Oranjebank aangelegd.

De ruimtelijke relatie tussen het park (zowel het bebouwde westelijke als het onbebouwde oostelijke deel) en het gebied ten noorden van de gracht wordt

versterkt doordat de oever door middel van een voetpad toegankelijk is. Slechts op het schoolterrein aan de kop van de Wethouder Rooslaan ontbreekt dit pad waardoor dit zich manifesteert als een barrière in de overgang naar de gracht.

Een belangrijk historisch-ruimtelijk structuurbepalend element dat is gebaseerd op het plan van Van Gendt is het singelbeloop dat gevormd wordt door de Van Heutsz- en de Van der Lelysingel. De singel kenmerkt zich door zijn cirkelvormige beloop met een breed straatprofiel, waarin laanbeplanting en ruimte voor afzonderlijke voet- en fietspaden. Het boogvormige tracé uit het plan Van Gendt volgde zoveel mogelijk het verloop van de gedempte binnengracht waardoor relatief veel bouwgrond beschikbaar is gebleven. Op die bouwgrond werd aan de stadskant en evenwijdig aan de straat een serie huizen gebouwd (maximaal twee bouwlagen met kap) die door hun onderlinge samenhang en vanwege een min of meer eenduidige rooilijn een ensemblewaarde binnen het gebied vormen. De bebouwing is typerend voor de architectuur uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Met name aan de Van Heutszsingel resulteert dit in een vrijwel aaneengesloten bebouwingswand in de binnenbocht die zich sterk onderscheidt van de groene karakteristiek met vrijstaande panden in de buitenbocht. Bij de Van der Lelysingel ontbreekt dit kenmerk; langs een vrijwel recht tracé staat aan de noordzijde de bijna aaneengesloten karakteristieke reeks dubbele woningen uit de jaren '20 van de 20ste eeuw met daarachter het park. Aan de zuidzijde van de singel staat recentere woningbouw.

Het plan van Van Gendt voorzagt ook in een verlenging van de historische radialen. In het gebied Centrum Noord is dat te zien aan de verlenging van het Kasteel met de Meindert van der Thijnsingel. De bebouwing langs deze singel bestaat hoofdzakelijk uit vrijstaande woonhuizen in een meer of minder gesloten gevelwand langs de oostzijde van de straat, waarbij de aanwezige voortuinenstrook bijdraagt aan de aansluiting op het noordelijke singelgebied. De hoek met de Van der Lelysingel wordt gemarkeerd door een diagonaal geplaatst schoolgebouw.

Het aansluitende gedeelte van het Kasteel vormt de overgang naar de oudere binnenstad, hetgeen zich manifesteert in de ligging van de gevellijn direct aan de straat. Deze bebouwingswand omvat enkele gebouwen die karakteristiek

zijn voor de jongere bouwkunst en de functionele ontwikkeling van de stad. Het gaat hier om een voormalig postkantoor en een pakhuiscomplex. Het laatste is tevens georiënteerd op de erachter gelegen haven.

Een overwegend kenmerk van de bebouwing in het gebied, aansluitend op de villakarakteristiek, is de toepassing van baksteen als materiaal voor de gemetselde gevels en gebakken pannen of riet voor de dakbedekking.

Nadere typering te beschermen waarden

Cultuurhistorische waarden

De sociaal-economische ontwikkeling in de negentiende eeuw hebben er voor gezorgd dat de wallen van de vestingstad Coevorden werden geslecht. De gronden werden gebruikt voor de aanleg van straten en groenvoorzieningen en voor de bouw van woningen en enkele markante gebouwen met een meer publieke functie. Deze opmerkelijke functionele aanpassing is zo uitgevoerd dat de oorspronkelijke vestingstadstructuur nog goed waarneembaar is. Zo is aan de noordzijde het stervormige patroon van de vestinggracht nog duidelijk te zien.

Historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige waarden

Het gebied is van belang voor de geschiedenis van de ruimtelijke ordening omdat het de overgang markeert van een streng geordend militair-stedenbouwkundig ruimtelijk concept naar een algemeen stedelijke invulling met onder meer een villa-achtig bebouwingspatroon en een parkstructuur. Het Van Heutszpark werd in 1907 - 1908 ontworpen door J. Vroom (De Punt) en kreeg in 1915 - 1916 een uitbreiding in oostelijke richting naar ontwerp van Leonard L. Springer (Haarlem).

De samenhang tussen de verschillende onderdelen en functies wordt bereikt door een duidelijke ruimtelijke hiërarchie met de Van Heutszsingel als een gebogen hoofd-as en de Meindert van der Thijnsingel als brede verbindings-as naar het centrum. Secundair is de invulling van het villagegebied met een grillig stratenpatroon, villabebouwing en enkele markante bouwwerken zoals de Rijks Hogere Burgerschool en de watertoren. Ook de aanwezigheid van de Haven, achter het Kasteel, is als secundair ruimtelijk element op te vatten. Tenslotte is er de inrichting van het groengebied waarbij de voormalige stadsgracht als hoofdelement functioneert. De aanleg van het

groengebied ten noorden van de gracht functioneert als ruimtelijke buffer tussen de gracht en de jongere uitbreidingen van Coevorden.

Situationele waarden

De bijzondere samenhang die is ontstaan heeft een historisch ruimtelijke hoogwaardige kwaliteit, vermengd met enkele boeiende structurele stedenbouwkundige elementen. In de eerste plaats zijn er de verwijzingen naar en restanten van de vestinggracht en de restanten van de kasteelgracht (later ingericht tot Haven). Het vervolg is de aanleg van de Van der Heutsz- en de Meindert van der Thijnsingel waarvoor door F.W. van Gendt een planvoorstel was opgezet. De nadere invulling van de geslechte gronden is gebaseerd op een plan van aanleg van J. Vroom (1907 - 1908) die een gebogen stratenpatroon ontwierp met veel groen. Tevens werd een parkachtige aanleg ontworpen met kavels voor villabebouwing. In 1915 - 1916 werd het park in oostelijke richting voortgezet op basis van een plan van Leonard L. Springer.

De afwisseling tussen de diverse stedenbouwkundige onderdelen wordt versterkt door het bebouwingsbeeld. Zo wordt bijvoorbeeld de Burgemeester Van der Lelysingel (het verlengde van Van Heutszsingel) versterkt door twintig woonhuizen die rond 1920 werden gebouwd in opdracht van de Woningbouwvereniging Eendracht. Door hun royale opzet vormen de woningen bovendien een decor voor het achterliggende parkgebied. Behalve een afwisselend bebouwingsbeeld kent het gebied een aantal zeer waardevolle en markante monumenten die sterk inspelen op de stedenbouwkundige situatie. Bijvoorbeeld de watertoren, de voormalige Rijks Hoogere Burgerschool, het complex Kasteel 6; 8 (woning/kantoor en pakhuisen) en het voormalig postkantoor.

Gaafheid/herkenbaarheid

Het gebied laat zeer nadrukkelijk de verschillende stedenbouwkundige stadia zien die Coevorden heeft gekend. Al deze verschillende elementen liggen besloten in het plan van Van Gendt. Centrum Noord is feitelijk het enige gebied in Coevorden dat in redelijke gaafheid en herkenbaarheid volgens het plan Van Gendt is bewaard gebleven. De diverse elementen zijn: de restanten van de oorspronkelijke vesting zoals die zijn opgenomen in de aanleg van een villa-achtig gebied en van de parkaanleg; de singels als nieuwe functionele

verbindingen; de haven en de daarop meer of minder afgestemde bebouwing. In die zin draagt dit gebied als specimen bij aan de herkenbaarheid van de vestingstad die zich ontdoet van haar strenge en beknellende banden.

Zeldzaamheid

Vanwege de bijzondere herkenbaarheid van de vestingstad die zich ontdoet van haar strenge en beknellende banden, zoals hierboven aangegeven, en de daaruit ontstane invulling in stedenbouwkundig en functioneel opzicht heeft het gebied een grote mate van zeldzaamheid.

Begrenzing

Het gebied dat als beschermd gezicht wordt aangewezen omvat de voormalige buitengracht en een parkgedeelte ten noorden daarvan in verband met de 'vergezichten' die als karakteristieke verwijzing van de oude vestingstructuur kunnen gelden. De noordelijke begrenzing volgt daarom de Poppenharelaan en de Schutselaan tot aan het Stieltjeskanaal. Langs het Stieltjeskanaal wordt de aansluiting op de Van der Lelysingel verkregen. In het westen ligt de grens achter de bebouwing van de Oude Gracht langs het water. Over het bebouwde gebied volgt de grens de kavellijn tussen de Biezenbrugstraat en de Churchillaan en gaat over de Van der Heutszsingel in westelijke richting tot aan het perceel Van Heutszsingel 8, 10. Daar loopt de grens achter de gevelwand van de Van Heutszsingel tot aan de Meindert van der Thijnsingel. De begrenzing loopt hierover de singel door tot en met het voormalige postkantoor aan het Kasteel. Tussen het postkantoor en het moderne bankgebouw loopt de grens naar de haven om vervolgens door te lopen langs de waterlijn en achter de voormalige Meisjesvakschool loopt de lijn door tot op de Burgemeester van der Lelysingel. Via de Van der Lelysingel sluit de begrenzing aan tot aan de Stieltjeslaan.

De exacte begrenzing is aangegeven op bijgevoegde kaart MSP/09/03.

Rechtsgevolg

Ter effectivering van de aanwijzing van het beschermde stadsgezicht moet ingevolge artikel 36 van de Monumentenwet 1988 een bestemmingsplan worden opgesteld. De toelichting op de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht kan daarbij wat het beschermingsbelang betreft als uitgangspunt dienen. Doel van de aanwijzing is de karakteristieke, met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en ruimtelijke kwaliteit van het gebied te onderkennen als zwaarwegend belang bij de verdere ontwikkelingen binnen het gebied. De aanwijzing beoogt op die wijze een basis te geven voor een ruimtelijke ontwikkeling die inspelt op de aanwezige kwaliteiten, daarvan gebruik maakt en daarop voortbouwt.

Bronnen

De Monumenten van Drenthe I; red. F. Klevering Buisman, Provincie Drenthe; Assen, 1985.

Vesting, vier eeuwen vestingbouw in Nederland; red. J. Sneepe e.a., Stichting Menno van Coehoorn; Den Haag, 1982.

Kaarten / afbeeldingen

1. Topografische en Militaire Kaart nr. 22, Coevorden 1859
2. Schetsplan Van Gendt, 1869 (Gemeentearchief van Coevorden)
3. Totaalplan 1881, plan van wegen (Gemeentearchief van Coevorden)
4. Ruimtelijke situatie begrenzing van het te beschermen gezicht (J.T.B. Kruijer)
5. Cultuurhistorische waardenkaart van het te beschermen gezicht (J.T.B. Kruijer)

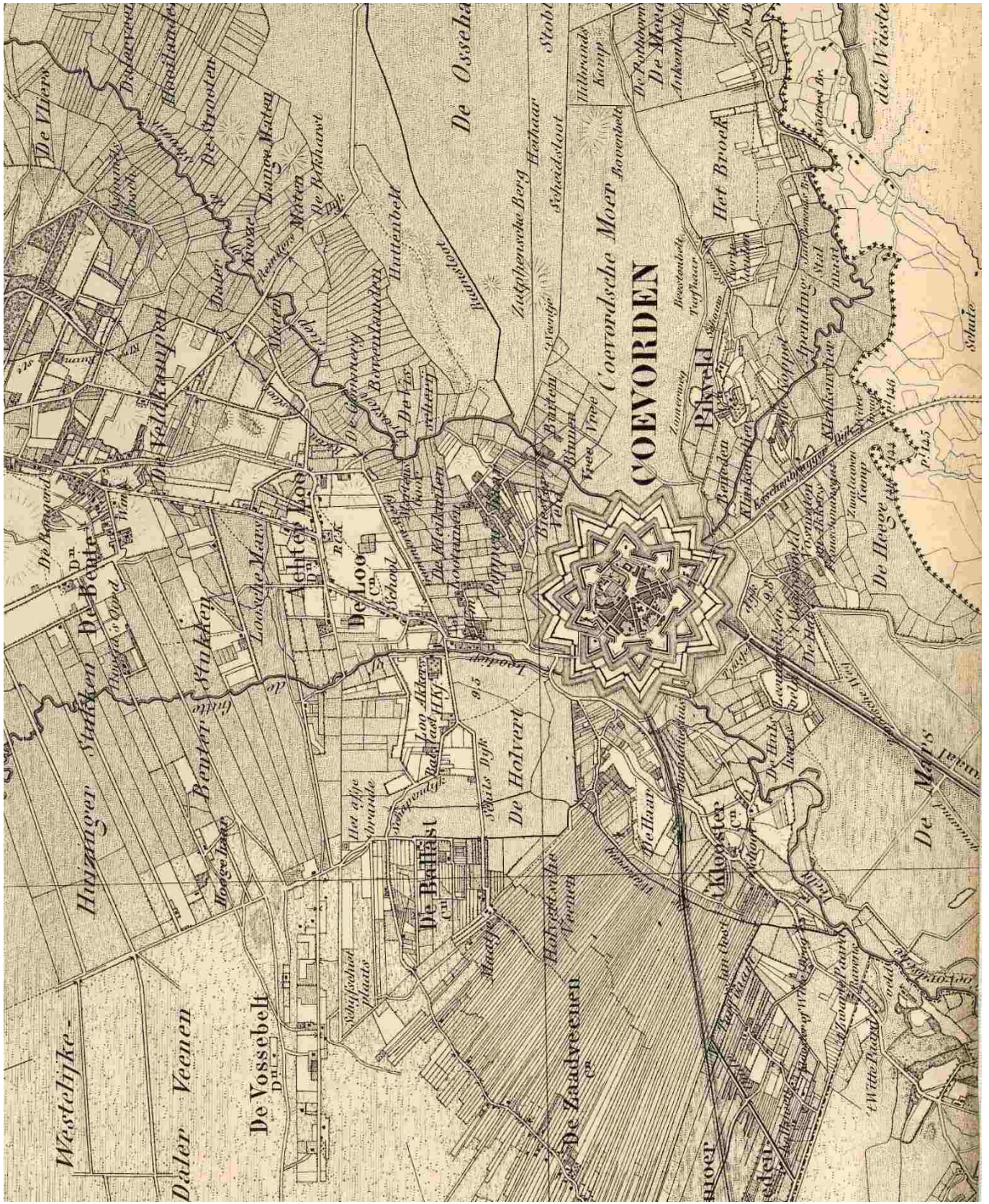
Colofon

Uitgave: Rijksdienst voor de Monumentenzorg/Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten, Zeist 2007

Tekst: J.T.B. Kruijer, Provincie Drenthe en Rijksdienst voor de Monumentenzorg

Productie

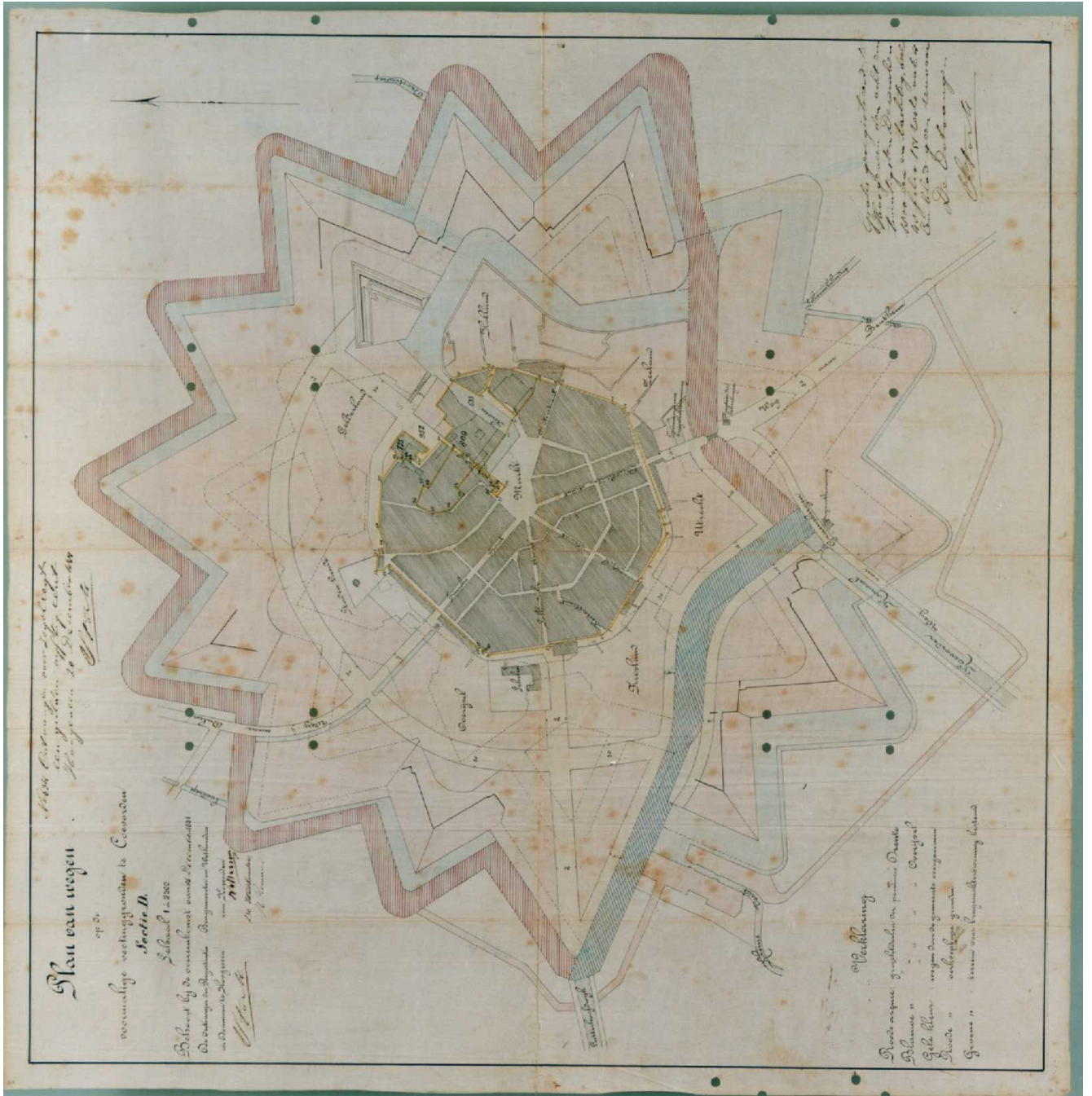
RDMZ/RACM/Drukkerij Kerckebosch bv, Zeist

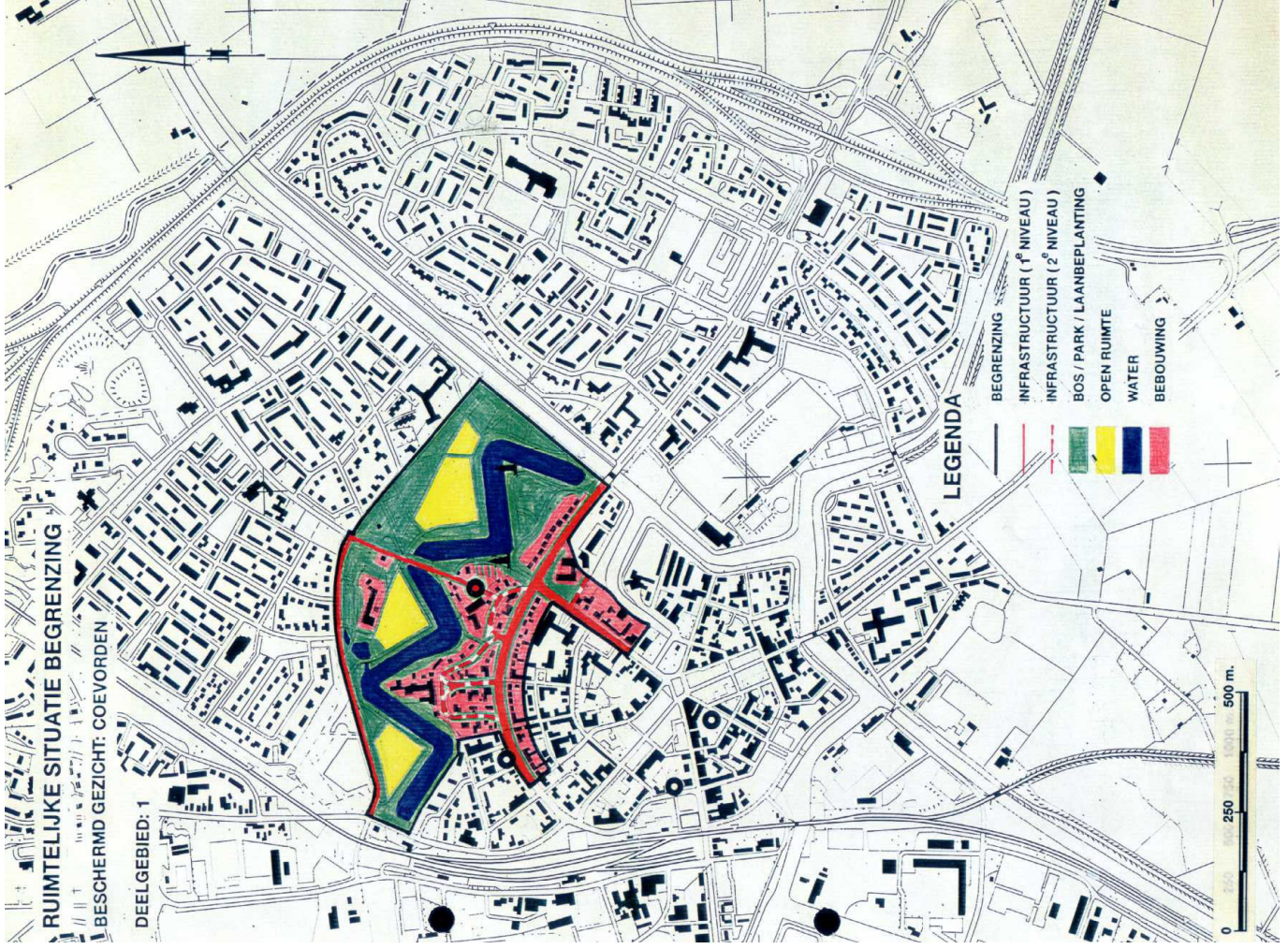
Kaart 1 Topografische en Militaire Kaart nr. 22, Coevorden 1859

Kaart 2 *Schetsplan Van Gendt 1869 (Gemeentearchief Coevorden)*

Kaart 3 Totaalplan 1881, plan van wegen (gemeentearchief Coevorden)

Kaart 4

Ruimtelijke begrenzing

Kaart 5 *Cultuurhistorische waardenkaart*